

Sziasztok!

Tudtam, hogy ennek a bejegyzésnek az elkészítése sok időt fog igénybe venni, de azt nem, hogy ennyit! Ettől függetlenül szerintem megérte megcsinálni! Olvassátok bátran _végig_, megéri!

Manapság azt szokták mondani, hogy az adatok a kor új aranya. Mindenki adatbázist épít, szerkeszt, elemez, sütiket és szokásokat nézeget. Ezzel a bejegyzéssel persze nem ez volt a célom, hanem egyszerűen csak kíváncsi voltam, hogy mit lehet kihozni abból a rengeteg Optimist bajnoki eredménylistából (archív adatból), amit (még) fel lehet lelteni.

A www.optimist.hu honlapon lévő bajnoki eredmények táblázatban [1974-től](#) vannak jegyezve az opé Magyar Bajnokok, pontosabban az évenkénti 1-3 ifi és serdülő helyezések. Ez egy remek gyűjtemény, aminek az alapja a Vitorlázás Magazin egyik különszáma épült. A 2000-es évek elejétől már jómagam frissítem az eredményeket. Sajnálatos módon az általam kitűzött kérdések megválaszolására ez az adatmennyiség kevésnek bizonyult, mert a teljes eredménylistákra lett volna szükségem.

Tehát első lépésként kalap-kabát és elmentem a Szövíbe, ahol 1986-tól sikerült megtalálni a Bajnokságok végeredményeit. Természetesen ezek mind papíron lévőek, így pár órát eltöltöttem a digitalizálással. Az igazán profi munka az lett volna, ha egy karakterfelismerő szoftveren is átküldtem volna a digitális anyagokat...de nem így történt. Sebaj.

Szerencsére jómagam 2004-től gyűjtöm az eredménylistákat, így a fenti scannelős művelet elvégzésére „csak” az 1986-2004 közötti időszakra vonatkozóan volt szükség.

Mint az sejtető, ez volt a munka könnyebbik fele. Ezután kezdődött az eredménylistákra a feltett kérdések szerinti kiértékelése. (Na, itt tényleg jó lett volna, ha az eredmények "rendesen" digitalizálva vagy épp újra begépelve lettek volna.) A **32 évnvi bajnoki eredménylista** birtokában az alábbi kérdésekre kerestem a válaszokat:

- létszám alakulása
- résztvevő klubok száma
- ifi/serdülő, fiú/leány arányok változása
- helyszínek gyakorisága
- külföldi résztvevők aránya
- és némi érdekes leg-leg-leg eredmény.

Egy elemzés/kimutatás készítése során persze bármit meg lehet vizsgálni, de könnyen előfordulhat, hogy a feltett kérdés/kimutatott érték, azon túlmenően, hogy egy jópofa kis információnak tekinthető, nem biztos, hogy másra is használható. Ennyire azért remélem nem haszontalan amit csináltam. Igyekeztem pár okos gondolatot is megfogalmazni, de főképp célom volt, hogy "közismertnek" mondott dolgokat pontos adatokkal támasszak alá.

Érdekes lehet még eljátszani azon gondolattal is, hogy milyen nagyszerű lenne, ha pl. egy adott osztálystratégiai/hajóosztály politikai (micsoda szavak!) döntés meghozatala nem csak az adott kor kívánalmait elégítené ki, hanem (az ésszerűség határain belül) figyelembe venné egy 32 évnvi adatmennyiség elemzését is.

Véleményem szerint irdatlan mennyiségű adat (versenyrendezői dokumentum) keletkezik évről évre, amikkel előbb-utóbb foglalkozni kell(?)...legalább archiválás, kategóriába sorolás, egységes szerkezetbe való öntés szintjén. Ez azért feltételezhetően klubszinten működik...valakinél valahol mindig megvannak a dokumentumok, mindaddig amíg a padlás/pince kiürítésre nem kerül.

A digitális anyagokból biztosan jó pár másolat van itt-ott, de a régi, papír alapú adatokból már kevesebb másolat lehet. Arról nem is beszélve, hogy fennáll az esélye annak, hogy azok előbb-utóbb tönkre fognak menni. Azt már meg sem említem, hogy a '80-as évek közepétől „visszafele” már bőven vannak olyan kézzel írt eredménylisták, amiknek az értelmezéséhez a digitalizálás során valószínűleg, hogy látnia kell vitorlázáshoz értő embernek.

Ha a Szövi ezen adatok digitalizálását, de minimum a ranglisták és a bajnoki eredmények egyszerű képként való beolvasását fel tudná vállalni, akkor az a maga nemében is kiemelkedő lenne! Az adott munkát

klubszinten is érdemes lenne elvégezni (és ezzel a Szövi munkáját is segíteni) mert igen kevés azon klubok száma, ahol a tízen-húszon valahányadik alkalommal megrendezésre kerülő verseny összes eredménylistája egy helyen elérhető lenne.

Pl. az opésok február közepén Palamósban válogatóztak, a 29. Palamós Optimist Trophy-n. Kicsit elszomorító, hogy még a tavalyi, 2017-es eredmény megkeresése is eltart egy ideig, nemhogy mondjuk az 5. alkalom eredménylistájának a felkutatása... Ugyanígy a hazai ranglista versenyeket szervező klubok saját versenyek korábbi eredménylistái is nehezen érhetőek el...online (nem a szekrényben)! Persze vannak kivételek is és archiválás szempontjából rendszeresen aktualizált hajóosztály honlapok is.

Elég az eszmefuttatásból, lássuk mit mutat 32 évnyi Optimist OB eredménylista!

Az első grafikon az optimistes versenyzők létszámának időbeli változását mutatja meg.

A '90-es években volt egy erős csökkenés, ami elsősorban az állami tőke eltűnésével, illetve a magánvagyon lassú bevonásával magyarázható. Ergo a rendszerváltás hatása jól látható a létszám alakulásán.

Szerencsére a 2000-es évektől, némi ingástól eltekintve, a létszám konstansan emelkedik. Sok magyarázata lehet ennek: vitorlázás népszerűsége, minőségi munka a kluboknál, több klubos és privát lehetőség, vagy akár egy egyszerű demográfiai növekedés. (KSH népszámszámok között nem turkáltam. Bocs.)

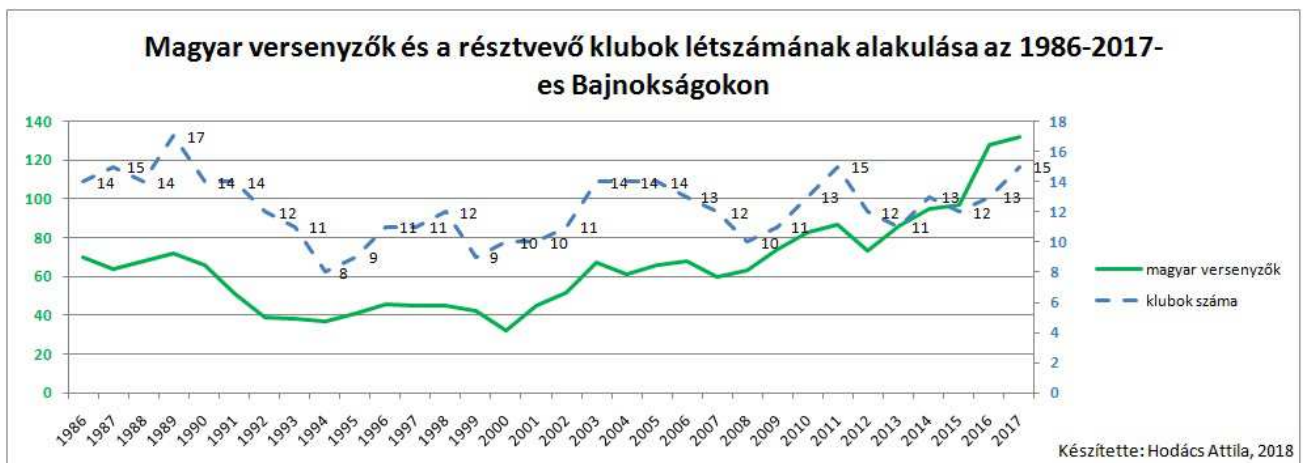
Amikor pár éve a létszám elérte a 80 főt, akkor már többen mondták, hogy milyen szép rekordlétszám ez, de a '80-as évek végén is volt ennyi opés. És tényleg voltak. Pl. az [1987-es Szobi kupán](#) ;) Igaz, a 86 indulóból 12 külföldi volt...de biztos voltak még magyar opésok, akik akkor otthon maradtak.

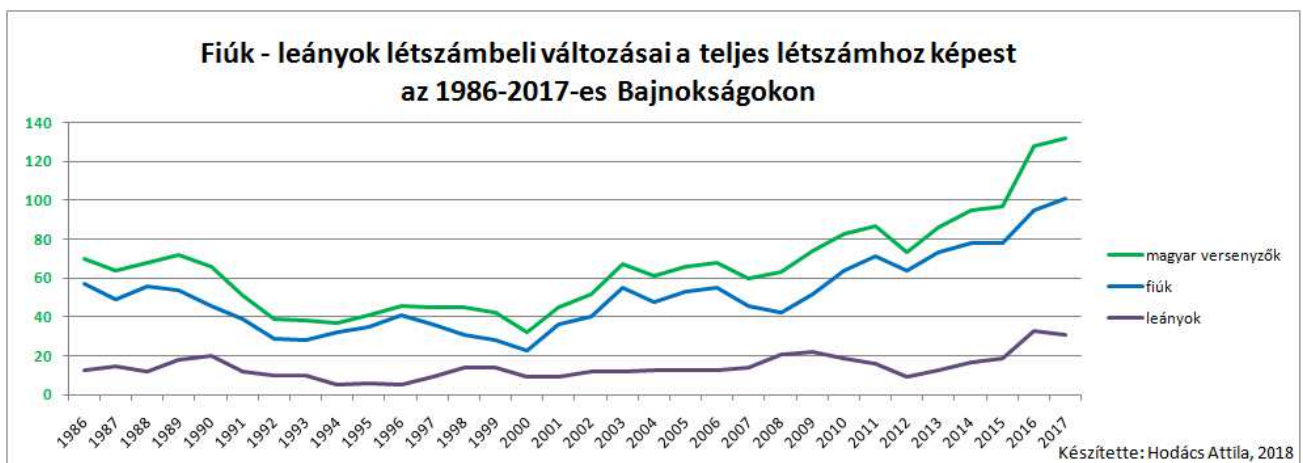
Ha KSH népszámszámokkal nincs is összevetve a növekedés azt azért érdemes megvizsgálni, hogy a létszám változását milyen módon befolyásolta az optimistezéssel foglalkozó klubok létszáma.

Természetesen a kapcsolat meglehetősen szoros, így a klublétszám ingadozása szinte egybeesik a versenyzői létszám ingadozásával.

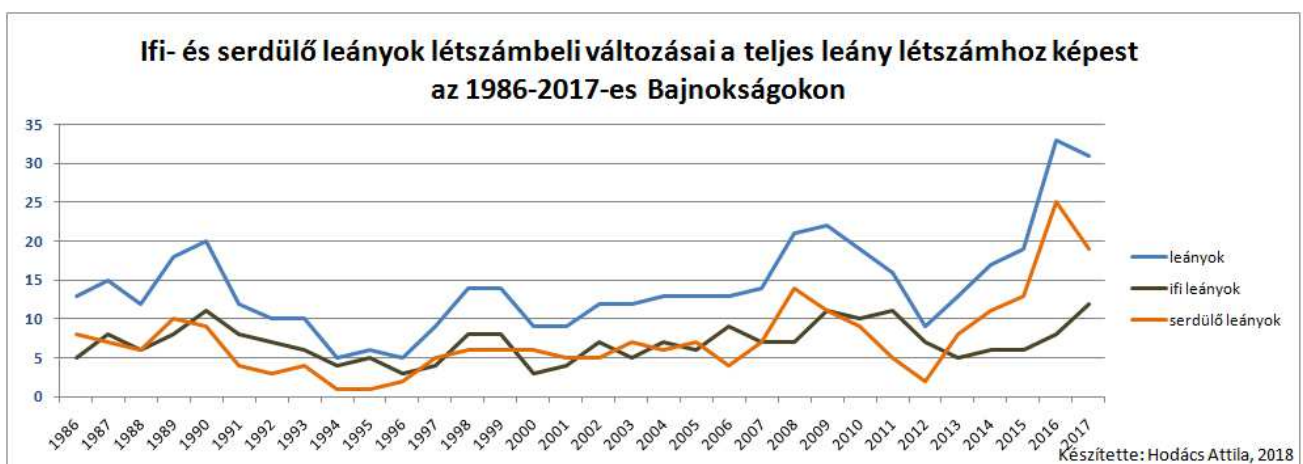
A grafikonból az is kiolvasható, hogy az utóbbi években klubszinten több edző van, illetve valószínűsíthető, hogy edzőnként is ki van használva a max. 10 fős létszám. Ezt erősíti az is, hogy 10 résztvevő klubbal volt 34 induló a Bajnokságon, de volt már 74 is.

A fiúk – leányok aránya mindig egy izgalmas kérdés. Az utóbbi pár évben jól állnak a leányok, olyannyira, hogy van külön leány bajnoki kategória is. Mindazonáltal van még hova tolni az arány mértékét, pláne, hogy jól láthatóan inkább a fiúk görbéje az, ami teljesen egybeesik az összversenyzői létszám görbéjével. Azaz a fiúk létszáma a befolyásoló erejű.

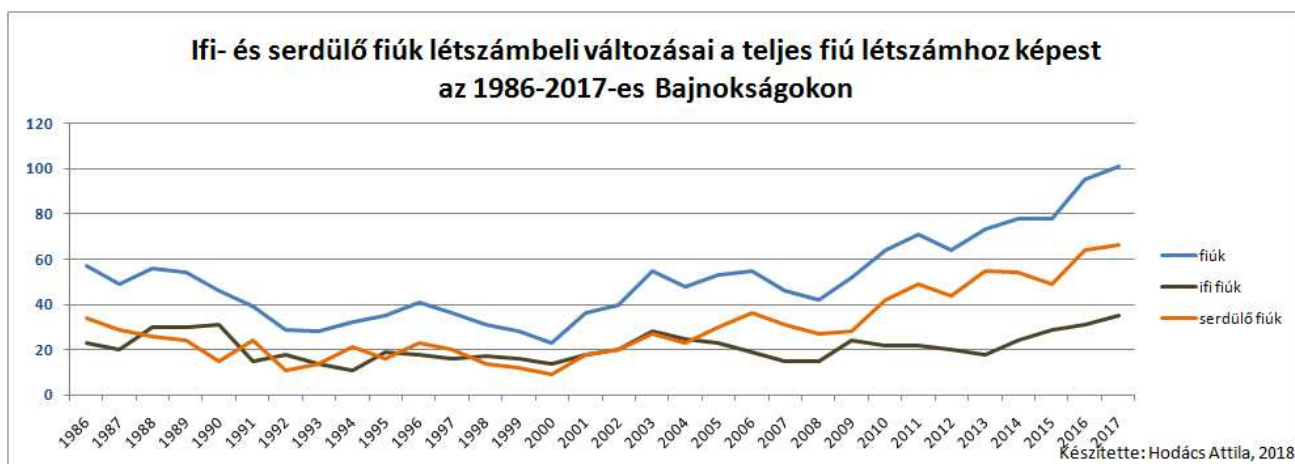

Leányoknál maradva az ifi-serdülő arányt nézve...nos bőven voltak mélypontok a létszámokban:

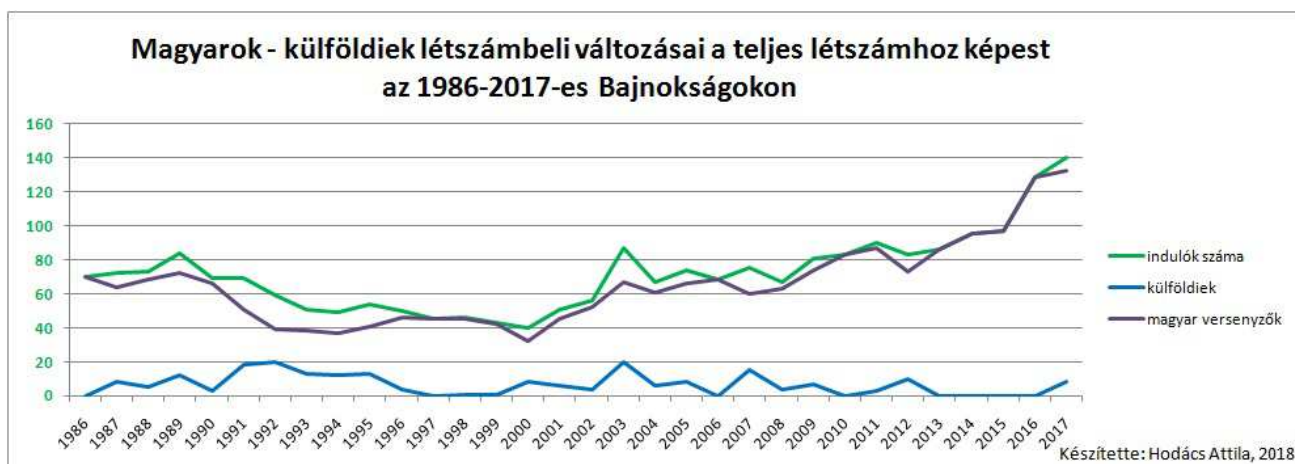

Azt mindig is tudtuk, hogy a fiúk többen vannak. Érdekes viszont, hogy a serdülők (-13 éves korig) 2005-től (2010-től egyértelműen) kétszer annyian vannak, mint az ifik (13-15 évesek). Ebből azt a következtetést

lehet levonni, hogy a versenyzők serdülőként kb 3-4 évet vitorláznak, míg kategória váltásnál ifiként a kihasználható 3 évből csak 1-2 évet csinálnak végig. Azaz optimistes szemmel nézve magas az életkorhoz képest a korán abba hagyó versenyzők száma. Nincs mese, pályaelhagyás van...vagy elszívás?! Persze ha az összes hajóosztálynak rendesen digitalizálva lenne az eredménye, akkor könnyen ki lehetne mutatni, akár névre bontva, hogy ki mikor hány évesen szállt egyik osztályból a másikba.

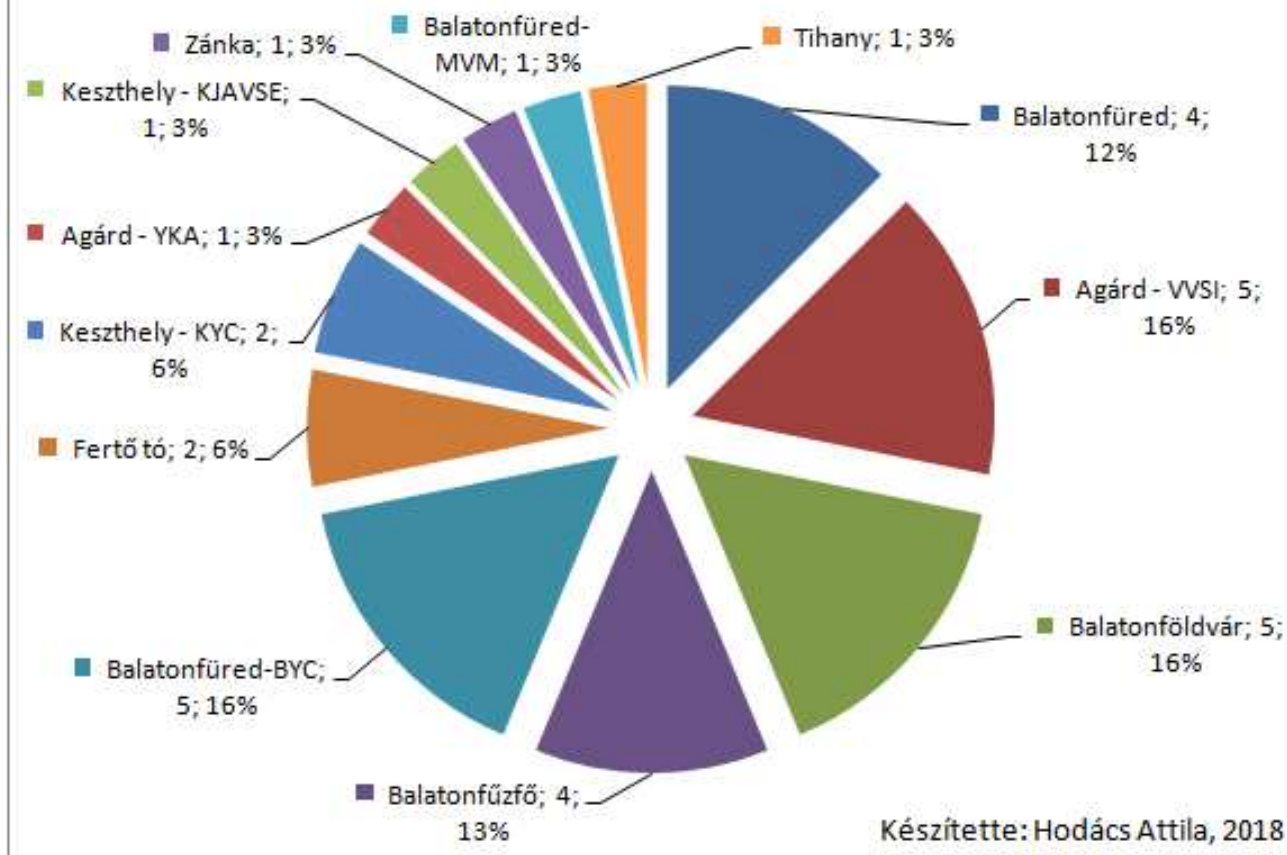

32 év alatt ötször nyert külföldi résztvevő Magyar Bajnokságot; kétszer cseh, kétszer (ugyanazon) szlovák és egyszer holland versenyző. Ebből a szemszögből nézve írhatnánk, hogy szépen védjük a mundért. Mindazonáltal, ha megvizsgáljuk, hogy mennyi külföldi vett részt a bajnokságokon, akkor abban eléggé gyéren állunk. Sajnos a magyar OB a külföldiek körében nem túl népszerű, még annak ellenére sem, hogy vannak jó nemzetközi eredményeink, amik mutathatnák, hogy bizony érdemes eljönni a magyarokhoz, mert erős a mezőny. Természetesen vannak versenyek közötti időpontütközések bőven, de talán egy kicsit lehetne dolgozni az OB népszerűsítésén. Persze az megversenyzői oldalról kérdés, hogy a bajnoki címcsatájában szívesen küzdenének-e meg külföldiekkel is...

Az adatok kielemezésénél kíváncsi voltam, hogy adott helyszínek, vagy mondhatnám, hogy klubok a 32 év alatt milyen gyakran rendeztek Ifjúsági- és Serdülő Bajnokságot, ezen belül is, Optimist OB-t. A klubokra vonatkoztatva a teljes képet némileg árnyalja az a tény, hogy az Optimisteknek már egy ideje külön Bajnokságuk van, így attól függetlenül, hogy egy klub „csak” pár alkalommal rendezett Optimist OB-t, nem jelenti azt, hogy más ifjúsági hajóosztályoknak nem szervezett volna Bajnokságot. Továbbá a diagramok közül, talán ez a legpontatlanabb, mert a fellelhető adatokból nem mindig derült ki, hogy a füredi helyszínek közül melyek voltak kizárólag Szövés rendezésűek és melyek adott füredi klubbal közös szervezések. Ezen bizonytalanság miatt is szerepel külön egy balatonfüredi kategória.

Ifjúsági és Serdülő Magyar Bajnokságok helyszíneinek gyakorisága, 1986-2017

Jelmagyarázat: Színek; Név/helyszín; rendezett optimist bajnokságok száma; a 32 alkalom (mely a 100%) hány százalékát rendezte az adott klub.

Konklúzió:

Alapvetően a feltett kérdésekre sejthető volt a válasz, legalábbis azoknak biztos, akik pár évnél többet töltöttek el az ifjúsági vitorlázásban. Mindazonáltal örülök, hogy most már hivatkozható, számszerű tényekkel lettek alátámasztva az egyes kérdésekre a válaszok. Persze a grafikonokban elképzelhető hiba, mivel minden számadat évenként, manuálisan lett kigyűjtve (tudom tudom...kőkorszaki megoldás), de azt többszöri átnézéssel igyekeztem minimalizálni (tudom tudom...duplán kőkorszaki).

Bízom benne, hogy az optimistes életbe újként becsatlakozó szülők, vagy akár klubok egy ilyen statisztika olvasásával átfogóbb képet kapnak a magyarországi optimistezésről és annak alakulásáról.

Tény és való, hogy az optimistések létszáma komoly növekedésnek örvend, mindazonáltal véleményem szerint még van benne további növekedési potenciál. Mindazonáltal önmagában csak a létszám fenntartása is komoly felelősséget ró az osztálysövetség vezetőségére. Az új, vagy épp az ifjúsági hajóosztályok közé (Optimist, Gadeit, Laser 4.7, Laser Radial, 420, 29er) bevezetésre váró hajóosztályokra, pedig mint „elszívó” konkurens hajóosztályokra való tekintés további felelősséget és feladatokat ró az osztály vezetőségére. Mert ugye azt alaptételként kijelenthetjük, hogy az a hajóosztály, amelyben a versenyzők életkorban ütköznek az opés évekkkel, az potenciálisan elszívó osztály.

Végül jöjjön pár érdekes adat

Ha már ennyire belementem az adatok elemzésébe, kerestem pár -leg-leg-leg kategóriát is.

Azt hiszem, az első -leg kategóriát azok érdemlik meg, akik a **legtöbb bajnoki címet** gyűjtötték opés éveik alatt. 32 év alatt bőven akadtak olyanok, akik dupláztak, ami már önmagában bravúr! Mindazonáltal vannak páran, akik 3-4-szer is tudtak címet szerezni.

Legtöbb optimist bajnoki címet nyert versenyzők				
Évszám	Név	Bajnoki címek száma	Serdülőként nyert címek száma	Ifiként nyert címek száma
2000-03	Váradi Imre	4	3	1
2006-09	Vadnai Benjamin	4	2	2
1988-90	Eszes Tamás	3	1	2
1993-94,1997	Hodács Attila	3	2	1
1999-2001	Berecz Zsombor	3	-	3
2013-15	Jeney Máté	3	3	-

A következő –leg azoké, akik a lehető **legkevesebb** pontszámmal nyertek Bajnokságot, azaz akik minden, az értékelésbe beszámított futamot megnyertek:

Minimál pontszámmal nyert Bajnokok		
Évszám	Név	Helyezések
1989	Eszes Tamás	1*,1,1,1,1,1
1997	Hodács Attila	1,1,1,1,1,2*,1
2016	Bányai Attila	1,1,1,1,2*,1,1,7*,1

Ha már volt szó arról, hogy a leányok arányán van még mit javítani, akkor nézzük meg, hogy a **legjobb leány versenyzők** meddig jutottak az összesített listán.

Legjobb női eredmények		
Évszám	Név	Összetett helyezés
1987	Eszes Bernadett	1
1986	Eszes Bernadett	2
1988	Bácsics Krisztina	2
2003	Karácsony Réka	2 (6*)
2007	Péché Fanni	2
2014	Veenstra Csenge	2
1990	Weöres Márta	3
1993	Adlovits Gabriella	3 (4*)
2008	Péché Fanni	3

* abszolút eredmény, ha a külföldi résztvevőket is beszámítjuk

Azt hiszem egy mai leány versenyzőnek lehet egy szép cél, hogy egy 1987-ben felállított rekordot döntse meg ;) Hajrá!

Természetesen ugyanígy érdemes megnézni, hogy a serdülő bajnokok, meddig jutottak az összesített eredménylistán. Általában jellemző, hogy a serdülők az összesített eredménylistán az 1-10 helyek között (igaz volt pár kivétel bőven 10-20 közötti eredménnyel) szerzik meg bajnoki címüket. Mindazonáltal vannak kivételek, akik serdülőként vezették az összesített eredménylistát is.

Legjobb serdülő eredmények		
Évszám	Név	Összetett Helyezés
1986	Gömöry Zsolt	1
1991	Gyenes Ákos	1
1998	Bors Bálint	1
2007	Vadnai Benjamin	1
2014	Jeney Máté	1
2016	Bányai Attila	1

Természetesen lehetne még további elemzéseket és kimutatásokat végezni, de talán ezek voltak legfontosabbak és legérdekesebbek. Bízom benne, hogy előbb-utóbb lesz egy olyan adatbázis, ahol a serdülő- és ifjúsági versenyzők vitorlás életútjait eredménylistákon keresztül végig lehet követni. Ezáltal is pontosabb képet lehetne kapni a hajóosztály-váltásokról, a vitorlázás esetleges abbahagyásáról, a bázisképzés/tömegvitorlázás és olimpiai résztvevők arányainak alakulásáról stb stb.

Összegzés: A mai igen nagymértékű adattermelő világban érdemes az adatok kiértékelésére is időt szánni, mert sok okos dolog kiszűrhető belőlük.

Bónusz: Az eredménylistákat feltöltöttem ide, illetve gondolom az MVSZ honlap is átveszi azokat. Több eredménylistán is megtalálható más hajóosztályok bajnoki eredményei. Görgess lefelé és a táblázatban majd meglátod, hogy melyek azok. Jó kutakodást és emlékefelidézést! ;)

Források: Az 1986-2004-es eredménylisták eredeti változatuk az MVSZ irodában megtalálhatóak, kivéve az 1998-ast, melyet Karácsony Jánosnak köszönhetek. Továbbá segítségemre volt Hantó István is, aki a meglévő 1992-es eredménylistát ifik/serdülők szempontból pontosította. Valamint köszönöm Makusznak és Bozónak is a kutakodásokat.

A 2005-2017-es eredménylisták saját archívumomból származnak.

Személyes megjegyzés: Vesztetemre túl kíváncsi voltam és tényleg sok időm ment rá erre a kutatásra, de mégis rendkívül felemelő volt az eredménylisták böngészése, a különböző nevek olvasása, akik mára már szülők és saját gyerekeik is opéznek. Olyan, mintha az adott versenyzők vitorlás (legalábbis opés) életútját láttam volna szemeim előtt. Az eredménylistákat olvasva láttam 1-1 ponton, vagy kiejtőn múlt bajnoki helyezést; éveken átívelő 2-3 versenyző közti csatákat; hirtelen felbukkanó tehetségeket. Élmény volt végigcsinálni!

Évszám/Hajók	Optimist	Cadet	Moly	Európa	Laser 4.7	Laser R.	Laser	S-Yolle	Si	Zoom8	420	470	Kalóz
1986	X	X	X										
1987	X	X	X										
1988	X	X											
1989	X	X											
1990	X	X											
1991	X	X						X			X		
1992	X	X		X				X			X		X
1993	X	X									X		X

1994	X	X					X	X	X		X	X	X
1995	X												
1996	X												
1997	X	X					X						
1998	X												
1999	X	X				X							
2000	X					X					X		
2001	X					X					X		
2002	X	X									X		
2003	X										X	X	
2004	X												
2005	X	X				X				X	X		
2006	X	X				X				X	X		
2007	X												
2008	X												
2009	X												
2010	X	X			X	X					X	X	
2011	X	X											
2012	X	X			X	X							
2013	X												
2014	X												
2015	X												
2016	X												
2017	X												

Összeállította: Hodács Attila, 2018

Cikk eredeti helye: www.optimistwebshop.com